

Tampereen kaupunki
Aleksis Kiven katu 14- 16 C
33101 Tampere

Viite: lausuntopyyntö 14.3.2024

Poikkeaminen, kattilalaitoksen sekä kahden kaukolämpöakun säiliön rakentaminen (laitoksen toiminta, pohjavesi, valtakunnallinen maisema-alue), 837-263-9908-0, Rahtimiehenkatu 7, Tampere, Tampereen Energia Oy

Tampereen kaupunki on pyytänyt ELY-keskukselta lausuntoa otsikon mukaisesta poikkeamislupahakemuksesta. Tarkoituksesta on täydentää nykyiselle lämpölaitoksen tontille lisää samaan toimintaan liittyviä rakennuksia ja rakenteita. Poikkeamishakemuksen mukaan poikkeamisen tarve koskee asemakaavan mukaisen kerrosalan ylitystä n. 10%. Maisemallisesti näkyvimmät uudet elementit olisivat 38 m korkeat ja halkaisijaltaan 19 m levyiset lieriömäiset kaukolämpöäkut nykyisen voimalaitoksen pohjoispuolella, rautatienvälistä. Hanke sijoittuu tärkeälle pohjavesialueelle. Pirkkanmaan ELY-keskus on perehtynyt aineistoihin ja antaa niistä seuraavan lausunnon:

Maisema ja kulttuuriympäristö

Hakemuksen mukainen tontti sisältyy osittain Epilänharjun valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen (VAMA). Pirkkanmaan maakuntakaavassa tälle alueelle on osoitettu seuraava suunnittelumääräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematalojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitetvä erityistä huomiota.*

Alueella on voimassa asemakaava, joka on laadittu 1980-luvulla. Epilänharjun maiseman status on noussut kaavan laatimisen jälkeen, ensin maakunnalliselle tasolle ja vuonna 2021 valtakunnalliselle tasolle. Jos lämpölaitoksen alueelle laadittaisiin asemakaavamuutosta tänään, olisivat maisemakysymykset voimalaitosalueen asemakaavan laatimisessa keskeisessä roolissa.

Toteutuneen voimalaitoksen voidaan sanoa olevan alueellaan tunnistettava maamerkki, ja rakennuksen arkkitehtuurii on selvästi kiinnitettävä sijainnin vuoksi huomiota. Maisema tulee olla lähtökohtana myös jatkossa alueelle suunniteltavassa täydennysrakentamisessa;

voimassa oleva asemakaava on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tältä osin vanhentunut.

Poikkeamislupahakemukseen sisältyy havainnekuvia kaukolämpöakkujen asettumisesta maisemaan. Akut eivät sijoitu varsinaisesti valtakunnallisen maisema-aluerajauksen sisään vaan sen liepeille ja vaikutuspiiriin Epilänharjun juureen. Hakemuksen yhteydessä on tutkittu maisemavaikutuksia havainnekuvin. Aineiston perusteella voidaan todeta, että lieriöt tulevat muodostamaan näkyvän maamerkin erityisesti Lielahden ja Paasikiventien suunnasta. Pispalan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön suunnasta maisemavaikutus on hillitympi. ELY-keskus näkee, että siilot saattaisivat olla maisemallisesti hyväksyttävissä, mutta niiden arkkitehtuurin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Havainnekuvia on tarpeen laatia lisää ja tutkia niissä erilaisia materiaaleja. Maankäytö- ja rakennuslain 117 § mukaan rakennuksen tulee soveltaa rakennettuun ympäristöön ja maiseman sekä täytää kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset.

Jos harkitaan kiiltäviä pintoja, tulee materiaalivalinnasta kuulla ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualueetta mahdollisesta häikäisyvaikutuksesta.

Ympäristö- ja turvallisuusriskit

Kiinteistö sijaitsee Epilänharju-Villillä A:n 1E-luokan pohjavesialueella vajaan 700 metrin etäisyydellä Tampereen Veden Hyhbyn vedenottamosta. ELY-keskuksen tietojen mukaan kiinteistön maaperä on hyvin vettä johtavaa ja pohjavesi virtaa alueelta vedenottamon suuntaan. ELY-keskus pitää lämpölaitostoimintaa tällaisella sijainnilla lähtökohtaisesti erittäin ongelmallisena pohjavesiin kohdistuvien riskien vuoksi.

Lausuntopyynnön liitteenä olevissa asiakirjoissa ei ole esitetty alueen pohjavesitietoja, rakentamisen/rakennuksiin sijoitettavan toiminnan pohjavesivaikutuksia eikä pohjaveden suojetun ja riskinhallinnan periaatteita. Kiinteistön hulevesille on esitetty laadittavaksi erillinen suunnitelma. Hulevesisuunnitelmassa tulee ottaa huomioon pohjaveden suojetu ja Tampereen hulevesiohjelman (2023) periaatteet.

Rautatienvälistyksen vuoksi ELY-keskus kiinnittää huomiota myös hankkeen vaikutuksista radan stabiliteettiin sekä radalta lämpölaitosalueelle suuntautuvaan tärinään. Rautatienvälistyksen hakemuksesta on tarpeen kuulla Väylävirastoa. Koska rautatie on osa vaarallisten aineiden kuljetusreittiä (VAK), tulee hakemuksesta kuulla myös Traficomia. Näiden viranomaistahojen lisäksi tulee kuulla Tukesia ja pelastusviranomaista, sillä alue on yleiskaavan mukaisella kemikaalilaitosten konsultointivyöhykettä. Riskienhallinnan tarvetta korostaa toiminnan sijoittuminen pohjavesialueelle.

1980-luvulla hyväksytyn kaavan mukainen lämpölaitos on valmistunut tontille vuonna 1989. Kaavan mahdollistama rakennusoikeus on lähtökohtaisesti nyt jo käytetty ja ylitetty. Vireillä olevan poikkeamislupahakemuksen mukainen uusi rakentaminen tuo alueelle lisää rakenteita ja yhteensovittamisen tarvetta. Jos hankkeessa edetään kaavamuutoksen sijaan poikkeamisluvalla, tulee poikkeamisen yhteydessä selvittää ympäristö- ja turvallisuusriskit kuten asemakaavan laatimisen yhteydessä ja varmistaa, että kasvavan lämpölaitoksen riskit ovat hallittavissa.

Alueella nykyään olevan laitoksen toiminta on ympäristöluvanvaraista. ELY-keskuksella on parhaillaan valmisteilla ympäristönsuojelulain 29 § mukainen lausunto hankkeen ympäristöluvan päivittämisen tarpeesta.

Yleiskaavan mukaisuus

Lielahden voimalaitos on osoitettu vuonna 2017 hyväksyttyssä kantakaupungin yleiskaavassa 2040. Tämän kaavan hyväksymisen jälkeen yleiskaavoitusta on tehty oikeusvaikuttisilla vaiheyleiskaavoilla. Kantakaupungin vaiheyleiskaavassa valtuustokaudelle 2017-2021 ratojen ja Epilänharjun väliseen kolmioon sijoittuva alue on osoitettu laajentuvaksi keskustaksi. Kaavamääräyksen mukaan:

Aluetta kehitetään kaupunkilaltaan ja tehokkuudeltaan keskustamaisena alueena. Aluetta koskevat maakuntakaavan taajamatoimintojen kaupan mitoitukset.

Kaavamääräykseen liittyy myös erityinen kuvaus Lielahden voimalaa koskien:

Lielahden voimalaitoksen muutosalue liittyy Hiedanrannan rakentumiseen ja Energiankadun yhteyden rakentamiseen Enqvistinkadun ja Pispalan valtatien välille. Alueen rakenteen muutos keskustamaiseksi on mahdollinen voimalaitoksen seuraavassa isossa saneeraistarvevaiheessa noin vuonna 2030.

Samassa vaiheyleiskaavassa alueelle on osoitettu myös keskustatoimintojen alueen kaavamääräys:

Alue varataan julkisille ja yksityisille palveluille, työpaikkatoiminnolle ja keskustaympäristöön soveltuvalle asumiselle sekä monipuolisesti virkistyksen, vapaa-ajan ja kaupunkikulttuurin toiminnolle. Alueen täydennysrakentamisen tulee edistää toimintojen monipuolisuutta sekä kestävän ja omaleimaisen kaupunkiympäristön muodostumista. Rakennusten julkiseen kaupunkitalaan avautuvat maantasokerrosten tilat on osoitettava pääsääntöisesti liike- ja toimitiloiksi.

Samassa vaiheyleiskaavassa alueen tuntumaan on osoitettu myös uusia ajoneuvoliikenteen ja virkistysreittien kulkuyhteyksiä sekä uusi henkilöliikenteen (rautatie)asema.

ELY-keskus näkee, että yleiskaavassa määriteltyjen tavoitteiden sekä edellä esiin tuotujen ympäristöriskien näkökulmasta lämpöläitostoiminnan kehittäminen nykyisellä sijainnilla ei ole tarkoituksenmukaista, vaan toiminta tulee suunnitelmallisesti pyrkää siirtämään toisaalle.

Melu

Tie- ja ratamelun heijastusvaikutus on tarpeen tutkia melumallinnuksella.

Liikenne

Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue on perehtynyt poikkeamislupahakemuksen aineistoon ja sillä ei ole hakemuksen mukaisiin suunnitelmiin huomautettavaa.

ELY-keskus pyytää toimittamaan täydennetyn hakemuksen tiedoksi siten, että siitä varataan mahdollisuus antaa lausunto.

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueen rakennetun ympäristön yksikössä. Lausunnon on esitellyt Mari Seppä ja ratkaissut yksikön päällikkö Esa Hoffré. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti.

JAKELU Tampereen rakennusvalvonta

TIEDOKSI Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan liitto,
Tukes, Traficom, Väylävirasto, Pirkanmaan pelastuslaitos
Pirkanmaan ELY-keskus, PP, IR, PK, HL, ST, MH

Tämä asiakirja PIRELY/2598/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/2598/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hoffren Esa 22.04.2024 16:25

Esittelijä Seppä Mari 22.04.2024 16:21

Tampereen kaupunki
Aleksis Kiven katu 14- 16 C
33101 Tampere

Viite: lausuntopyyntö 3.5.2024

Poikkeaminen, kattilalaitoksen sekä kahden kaukolämpöakun säiliön rakentaminen (laitoksen toiminta, pohjavesi, valtakunnallinen maisema-alue), 837-263-9908-0, Rahtimiehenkatu 7, Tampere, Tampereen Energia Oy

Tampereen kaupunki on pyytänyt ELY-keskukselta lausuntoa otsikon mukaisesta poikkeamislupahakemuksesta. Tarkoituksesta on täydentää nykyiselle lämpölaitoksen tontille lisää samaan toimintaan liittyviä rakennuksia ja rakenteita. Poikkeamishakemuksen mukaan poikkeamisen tarve koskee asemakaavan mukaisen kerrosalan ylitystä n. 10%.

Pirkanmaan ELY-keskus antoi hakemuksesta edellisen lausunnon 22.4.2024. Lausunnossaan ELY-keskus otti kantaa mm. rakentamisen sijoittumiseen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen reunalle sekä voimalaitoksen ympäristöriskeihin. Oikeusvaikutteinen yleiskaava ohjaa voimalaitosalueen muuttumista keskustamaiseksi.

ELY-keskuksen lausunnon jälkeen luvanhakija on täydentänyt hakemusaineistoihin vastineen ELY-keskuksen palautteeseen. Vastineessa on kuvailtu hankkeeseen annettua maisemallista ohjeistusta, johon on sisältynyt vaihtoehtoisten sijaintien ja pintamateriaalien tarkastelua. Suunnitelmia on myös sopeutettu maisemaan, ja näin on löydetty maisemavaikutuksiltaan hyväksyttävin sijainti nykyisen laitoksen ja radan välissä, osittain maahan upotettuna. ELY-keskus näkee, että maisemanäkökulmaa on tarkasteltu riittävästi. Lämpöäkut tulisivat muodostumaan erittäin näkyväksi maamerikksi monesta suunnasta. Materiaaleihin, väreihin ja ulkoarkkitehtuuriiin ylipäänsä on tarpeen kiinnittää huomiota lupaehtoja harkitessa.

Hakija on vastineessaan käsitellyt myös ympäristöriskien hallintaa. Voimalaitoksen toiminta on ympäristöluvanvaraista. ELY-keskus on antanut 30.4.2024 ympäristönsuojelulain 29 § mukaisen lausunnon hankkeen ympäristöluvan päivittämisen tarpeesta. Lausunnossa todetaan, että ympäristölupa on tarpeen päivittää. Alueen riskit liittyvät keskeisesti muuntamoissa oleviin suuriin öljymääriin ja voimalaitoksen sijaintiin pohjavesialueella, lähellä pohjavedenottamoja.

Poikkeamislupahakemuksesta on pyydetty lausuntoa myös Tukesilta, Väylävirastolta ja Traficomilta. ELY-keskuksen tiedon mukaan lausuntopyyntöaineisto on koostunut asemapiirustuksesta ja julkisivupiirustuksista. Näissä aineistoissa ei ole käynyt ilmi mm. lämpöakkujen upottaminen maan alle. ELY-keskus on toimittanut Tukesille ja Väylävirastolle poikkeamisesta ja ympäristöluvan tarpeesta antamansa lausunnot. Jos poikkeaminen nähdään mahdollisena, niin ELY-keskus pyytää, että lupaehdoissa edellytetään huomioimaan rakennuslupavaiheessa radan tärinävaikutus ja stabiliteetti sekä onnettomuusriskitilanteet. Tukesia ja Väylävirastoa on tarpeen kuulla tarkemman suunnitelma-aineiston osalta vielä ennen rakennusluvan myöntämistä.

Täydennettyyn hakemusaineistoon on täydennetty melumallinnus, jossa on tutkittu tie- ja ratamelun heijastuminen lämpöakuista ympäristöön. Tulosten perusteella vaikutus rajautuu lämpöläitoksen alueelle. Nän ollen meluheijastuksen ei pitäisi aiheuttaa ympäristössä ongelmia.

Maankäyttö- ja rakennuslain 171 § mukaan poikkeamista ei saa myöntää mm. silloin, kun se aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle eikä silloin, kun se aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. ELY-keskus pyytää rakennusvalvontaa kiinnittämään erityistä huomiota oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, jossa selkeästi osoitetaan voimalaitostoinnan poistuminen alueelta. ELY-keskus näkee, että yleiskaavassa osoitettu muutos on pohjaveteen ja vedenottoon kohdistuvien ympäristöriskien näkökulmasta erittäin tarkoitukseenmukainen. Poikkeamisharkinnassa tulee arvioitavaksi myös, voitaisiinko hanke ottaa huomioon mahdollisessa tulevassa kaavan muutoksessa. Ympäristönsuojelulain 17 § mukaan pohjaveden pilaamiskielto on ehdoton.

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueen rakennetun ympäristön yksikössä. Lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Mari Seppä ja ratkaissut ylitarkastaja Esa Hoffrén. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti.

LIIETEET

ELY-keskuksen lausunto ympäristöluvan päivittämisestä 30.4.2024

ELY-keskuksen aiempi lausunto hakemukseen 22.4.2024

JAKELU

kirjaamo@tampere.fi

TIEDOKSI

Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan liitto,

Tukes, Traficom, Väylävirasto, Pirkanmaan pelastuslaitos

Pirkanmaan ELY-keskus, PP, IR, PK, HL, ST, MH

Tämä asiakirja PIRELY/2598/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/2598/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hoffren Esa 07.05.2024 13:44

Esittelijä Seppä Mari 07.05.2024 13:25

Väylävirasto
Trafikledsverket

Lausunto

1 (2)

VÄYLÄ/1964/03.01.02/2024

4.5.2024

kirjaamo@tampere.fi

Viite: Lausuntopyyntö 19.3.2024, TRE: 1473/10.03.01/2024

NAAPURIN KUULEMINEN RAKENNUS- JA POIKEAMALUPAHAKEMUSTA VARTEN, TAMPERE

HAKIJA	Tampereen Sähkölaitos
KIINTEISTÖTIEDOT	837-263-9908-0
RAKENTAMISTIEDOT	Uuden kattilalaitoksen sekä kahden kaukolämpöakun sääliön rakentaminen.

LAUSUNTO:

Uudet sääliöt sijaitsevat (37 m korkea) lähimillään noin 40 metrin päässä Lielahden liennepaikan raiteesta.

Rakennustöissä hakijaa edellytetään noudatettavaksi Väyläviraston julkaisua "Radanpi-don turvallisuusohjeet (TULO, VO 10/2020)".

Sähköistetyn rataosan vierellä mikään työkone, liikeradat ja työskentelyalueet mukaan luettuna, ei saa ulottua sivulla 3 metriä lähemmäksi sähköradan jännitteistä osaa eikä sivulla 2 metriä lähemmäksi paluujohdinta ilman jännitekatkomenettelyä. Tarkemmat ohjeet minimi mitoista RHK B22 Sähkörataohjeet 3.4 ja Taulukko 2.

Lisäksi mikään työkone tai sen osa ei saa edes tahattomasti ulottua RSU:n (rautatienv suoja ulottuma) sisäpuolelle ilman liikenteenohjauksen lupaa.

Koska tässä vaiheessa ei ole tarkempia suunnitelmia työstä, on hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista työn suorittajan oltava yhteydessä Väyläviraston kunnossapitäjään Antti Palo 040 660 5852, Destia).

Rakentamisessa tulee ottaa huomioon, että rakennuspaikka sijaitsee rautatiestä aiheutuvan tärinän vaikutusalueella.

Tärinälle herkällä maaperällä kuten savikolla tärinä voi ulottua jopa yli 200 metrin päähän radasta. Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: *Ohjeita liikennetärinän arviointiin* (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011), *Maaliikenteen aiheuttaman runkomelon arviointi* (VTT tiedotteita 2468, Espoo 2009), *Rakennukseen siirttyvän liikennetärinän arviointi* (VTT tiedotteita 2425, Espoo 2008), *Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa* (VTT working papers 50, Espoo 2006) ja

10.11.2022

Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta (VTT tiedotteita 2248, Espoo 2004). Julkaisuissa on annettu tärinään liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä internetistä osoitteesta: <http://www.vtt.fi/publications/index.jsp>

Mahdollisesti tarvittavat tärinäntorjuntarakenteet on tehtävä rakennuspaikalle hakijan toimesta ja kustannuksella.

Muutoin Väyläviraston radanpitäjällä ei ole huomautettavaa lausuntopyyntöön naapurin kuulemiseksi.

Väylävirasto

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut kiinteistöyksikön kiinteistöasiantuntija Lauri Huttunen.

Väylävirasto

PL 33, 00521 Helsinki
Opastinsilta 12 A, 00520 Helsinki

Puhelin 0295 34 3000
Faksi 0295 34 3700

etunimi.sukunimi@vayla.fi
kirjaamo@vayla.fi
www.vayla.fi

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter.
Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for
electronic signatures.

You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja
Allekirjoitusaika

Lauri Huttunen
05.04.2024 11:00

ASIAKIRJAT

Asiakirja Tampere rahtimiehenkatu 7 säiliöt.pdf

1d5eb574-2fab-4d41-87ac-4d0a4848705f

Asiakirjan diaarinumero: 255/2024

Päivämäärä: 12.04.2024

Otsikko: Tampere, Hiedanranta, Rahtimiehenkatu 7, Lielahden voimalaitos, Kattilalaitoksen sekä kahden kaukolämpöäkun sähiliön rakentaminen, poikkeamislupahakemus

Allekirjoittajat:

Nimi	Allekirjoitettu tunnisteella	Allekirjoituspäivä EE(S)T
Mia Kariina Hinnerichsen Vadim Adel	Vahva Vahva	2024-04-12 12:58 2024-04-12 14:52

Tämä dokumentti sisältää:

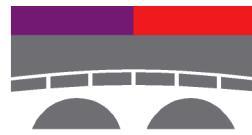

- Etusivun
- Alkuperäisen dokumentin (tai dokumentit)
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole asiakirjan sivuilla nähtävillä, mutta ovat sähköisesti liitettyinä.

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.

[Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta >](#)

Tampereen kaupunki
Lupapiste

Lausuntopyyntöne 14.3.2024

TAMPERE, HIEDANRANTA, RAHTIMIEHENKATU 7, LIELAHDEN VOIMALAITOS,
KATTILALAITOKSEN SEKÄ KAHDEN KAUKOLÄMPÖÄKUN SÄILIÖN RAKENTAMI-
NEN, POIKKEAMISLUPAHALEMUS

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta poikkeamislupahakemuksesta. Lielahden voimalaitoksen alueelle on tarkoitus rakentaa uusi kattilalaitos sekä kaksi kaukolämpöäkun säiliötä. Hankkeelle haetaan poikkeamislupaa, sillä rakentamisen myötä tontille asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus ylitti 993 kem² (noin 10 %). Perusteluna mainitaan Tampereen energiantuotannon turvaaminen. Tutustuttuaan poikkeamislupahakemukseen aineistoineen alueellinen vastuumuseo toteaa seuraavaa.

Lielahden vuonna 1988 tuotantokäyttöön otetun voimalaitoksen on suunnitellut arkkitehti Antti Tähtinen. Rakennuksesta tai sen arvoista ei ole käytettäväissä rakennetun ympäristön selvitystä, mutta Pirkanmaan maakuntamuseo arvioi voimalaitoksella olevan käyttötarkoituksensa, sijaintinsa ja muotonsa perusteella ainakin teollisuushistoriallisia, arkkitehtonisia ja maisemallisia/kaupunkikuvallisia arvoja. Lisäksi voimalaitos sijoittuu aivan Epilänharjun tuntumaan, joka on tunnistettu osaksi Pirkanmaan harjumaisemien valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueutta (Ympäristöministeriön VAMA 2021 -inventointi). Maisema-alueita koskevat valtakunnalliset alueidenkäytötoiveet, joiden mukaisesti kaikessa maankäytössä tulee huolehtia, että alueen arvot säilyvät.

Aineistojen mukaan uudet rakennukset sijoittuisivat em. maisema-alueen ulkopuolelle, nykyisen voimalaitosrakennuksen pohjoispuolelle. Kattilalaitos olisi 11 m korkea ja pohjaltaan suorakaide (21 x 37 m). Sen päälukuvisumateriaalina olisi ruosteenruskea betoni ja vaakauritettu, hopeanharmaja teräspintainen seinäelementti. Lämpöäkkuusäiliöt olisivat 37 m korkeita ja halkaisijaltaan 19 m. Niiden ulkopinta olisi verhoiltu hopeanharmalla pystysuuntaisella alumiinipoimulevyllä.

Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että esitetty suunnitelma on mahdollinen, vaikka se väistämättä heikentää voimalaitosrakennuksen kaupunkikuvallisia ja arkkitehtonisia arvoja uudisosienvaihtoissa voimalaitoksen pohjoisjulkisivun eteen, osittain sen peittäen. Toiminnassa olevien teollisuus- ja voimalaitosten yksi keskeinen ominaispiirre on alueen ja rakennusten muokkaaminen tai täydentäminen toiminnan vaatimusten mukaisesti.

Maiseman näkökulmasta hanke sijoittuu hieman ongelmallisesti kahden Pirkanmaan harjumaisemien valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen harjujakson, Epilänharjun ja Pispalanharjun-Pyynikinharjun, väliin. Maisemavaikutuksia on kuitenkin py-

ritty vähentämään lämpöakkujen sijoittelulla, niiden korkeutta madaltamalla sekä valitsemalla pintamateriaaliksi maltillisesti ympäristöä peilaava alumiinipoimulevy. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että esitettyllä tavalla toteutettuna rakentaminen ei merkittävästi heikennä valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvoja. Myös-kään arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ole hankkeesta huomautettavaa.

Pirkanmaan maakuntamuseo ei vastusta poikkeamisluvan myöntämistä. Mikäli hanke etenee pääsääntöisesti nyt esitetyjen suunnitelmien mukaisesti Pirkanmaan maakuntamuseolta ei ole tarpeen enää pyytää uutta lausuntoa rakennuslupavaiheessa.

Vs. kulttuuriympäristöpääliikkö

Vadim Adel

Tutkija

Miia Hinnerichsen

Tiedoksi: Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut; Pirkanmaan liitto; Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuualue/Yhdyskunnat ja luonto

MH/ul/mh